

Státní rozpočet

1. Vytvořit 2- 3 skupiny (počet členů by měl být relativně stejný).
2. Každý člen si vylosuje pozici ministra, přičemž resort Ministerstva financí musí být obsazený.
3. Studenti si přečtou informace ke svému resortu a pokusí se vyřešit uvedený úkol.

Studenti mohou předložený problém odmítnout jako irelevantní, v takovém případě si sami naleznou problém, který by v daném resortu měl být vyřešený. V případě, že v zadání chybí uvedená konkrétní částka na vyřešení daného problému, studenti tuto částku expertně odhadnou.

4. Každý ministr hledá prostředky nejprve ve svém resortu, pokud je nenalezne, pomohou mu v hledání zbývající členové vlády, příp. může žádat finanční prostředky na úkor jiného resortu či požádat ministra financí o speciální dotaci. Vždy je nutné jednotlivé návrhy odhlasovat v rámci celé vlády. Každý ministr má 1 hlas, včetně ministra financí. Ministr financí řídí zasedání a zaznamenává si návrhy své skupinky. Ministr financí je také odpovědný za prezentaci dotyčných návrhů.

4. Cílem je nalézt řešení jednotlivých problémů tak, aby nedocházelo ke zvyšování zadluženosti ČR!

Ministerstvo financí

Státní rozpočet je v plusu. Přebytek stoupl na téměř 17 miliard

1. října 2018 14:07

Přebytek státního rozpočtu ke konci září stoupl na 16,8 miliardy korun ze srpnových 14,8 miliardy korun. Loni v září vykázal státní rozpočet přebytek 17,4 miliardy korun. Informovalo o tom v pondělí ministerstvo financí. Na celý letošní rok je rozpočet schválen se schodkem 50 miliard korun.

Po očištění o peníze z EU by rozpočet ke konci září skončil se schodkem 5,2 miliardy Kč, ve stejném období loni by rozpočet vykázal přebytek 0,9 miliardy korun.

Celkové příjmy státního rozpočtu ke konci září stouply meziročně o 84,1 miliardy na 1 024,2 miliardy korun. Celkové výdaje stouply o 84,7 miliardy na 1 007,4 miliardy korun. Daňové příjmy rozpočtu včetně pojistného na sociální zabezpečení stouply o 59,4 miliardy na 905,7 miliardy korun.

Příjmy rozpočtu z daně z přidané hodnoty (DPH) meziročně stouply o 4,2 procenta na 198,3 miliardy korun. Inkaso spotřebních daní meziročně stoupl o 1,7 miliardy na 115,4 miliardy korun.

Největší objem výdajů rozpočtu je určený na sociální dávky. Ke konci září na ně stát vydal 414,9 miliardy korun, meziročně o 18,3 miliardy více. Celkově rozpočet letos počítá s výdaji na sociální dávky 557,9 miliardy korun.

Zdroj:

https://ekonomika.idnes.cz/rozpocet-cesko-prebytek-pokladni-plneni-ff3-/ekonomika.aspx?c=A181001_140312_ekonomika_rts

Průzkum: EET podporují dvě třetiny lidí, zájem o Účtenkovku klesá

14. listopadu 2018 9:01

Většina Čechů souhlasí s tím, že je normální dostávat stvrzenky i na malé nákupy. Přesto třetina obyvatel hodnotí elektronickou evidenci tržeb jako negativní opatření. Vyplývá to ze sociologického výzkumu, jež si u výzkumného střediska STEM nechalo zpracovat ministerstvo financí. Dlouhodobě také klesá počet aktivních hráčů Účtenkovky.

(ilustrační snímek)

(ilustrační snímek) | foto: Petr Topič, MAFRA

Jako pozitivní opatření vnímají zavedení EET přibližně dvě třetiny Čechů. Tento podíl je v posledních letech stabilní, drží se na zhruba stejné úrovni už od roku 2016. Tehdy v prosinci došlo k zavedení tzv. první vlny elektronické evidence tržeb, jež se týkala stravovacích a ubytovacích služeb. „Stabilně vyšší podporu má EET mezi staršími lidmi (76 procent),“ upřesňuje STEM výsledky v tiskové zprávě.

V říjnovém sociologickém výzkumu vyjádřilo explicitní podporu projektu elektronické evidence tržeb 46 procent respondentů, což od posledního měření, jež proběhlo v květnu 2017, představuje nárůst o sedm procentních bodů. Třetina lidí nemá k EET jasný postoj nebo jí vůbec nerozumí, a další téměř čtvrtina respondentů se vyjádřila, že elektronickou evidenci tržeb nepodporuje.

Kromě EET zjišťoval průzkum střediska STEM také postoj Čechů k účtenkové loterii, která má za sebou rok fungování. „Ukazuje se, že povědomí veřejnosti o účtenkové loterii je poměrně dobré. Třipětinová většina dotázaných občanů (59 procent) uvádí, že ví celkem přesně, o co jde. Další téměř čtvrtina (23 procent) o Účtenkovce slyšela, ale nemá přesnější informace,“ uvádí STEM.

Zájem o Účtenkovku je nejnižší od jejího spuštění

Pozitivně hodnotí Účtenkovku 40 procent lidí, což je ve srovnání s negativním hodnocením zhruba dvojnásobný podíl. Největší část respondentů, 42 procent, však na loterii nemá vyhraněný názor.

Zájem hráčů, kteří se do slosování aktivně zapojují, byl letos v září na nejnižší úrovni od spuštění loterie. Od loňského listopadu, kdy se do Účtenkovky zapojilo rekordních 477 tisíc hráčů, jejich počet setrvale klesá. Říjnové slosování proběhne 15. listopadu.

„Obecně si více než dvoutřetinová většina občanů (69 procent) myslí, že účtenková loterie přispívá k častějšímu vyžadování účtenek,“ tvrdí STEM. Motivaci požadovat účtenku kvůli loterii však podle výzkumu připouští pouze 44 procent dotázaných.

Podíl lidí, kteří při placení vyžadují účtenky mírně posiluje, za poslední rok o několik jednotek procentních bodů. „Mezi mladými lidmi je podíl těch, kteří si účtenku berou, významně nižší (42 procent), naopak u lidí starších 60 let je to o 30 procentních bodů více (72 procent),“ uvádí STEM.

Drtivá většina respondentů se v průzkumu vyjádřila, že je normální, že i na malé nákupy obdrží zákazník účtenku. V tomto duchu reagovalo kladně 85 procent respondentů.

Zdroj: https://ekonomika.idnes.cz/eet-uctenkovka-ministerstvo-financi-trzby-pruzkum-stem-pe2-/ekonomika.aspx?c=A181113_181621_ekonomika_mato

Úkol:

1. Souhlasíte s návrhem schodku státního rozpočtu i na další léta? Jak by bylo možné schodek eliminovat?
2. Souhlasíte s účtenkovou loterií? Pokud ano, kde a jak získáte finanční prostředky výplatu výher „účtenkovky“? Jak účtenkovku zpolarizovat?

Ministerstvo školství

24. 8. 2018 13:10

Učitelé dostanou od ledna přidáno 15 procent, nepedagogičtí pracovníci 10 procent, dohodl premiér Babiš s odbory

Premiér Andrej Babiš jednal v pátek 24. srpna v Hrzánském paláci s ministryní financí Alenou Schillerovou, ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Robertem Plagou, s předsedou Českomoravského odborového svazu školství Františkem Dobšíkem a místopředsedkyní Markétou Seidlovou o navýšování platů ve školství v příštím roce.

Předseda vlády odborům slíbil, že učitelům v regionálním školství vzrostou od 1. ledna 2019 platy o 15 procent, nepedagogickým pracovníkům v regionálním školství pak o 10 procent.

„Držíme dohody, které jsme pracovníkům ve školství dali. Kvalita vzdělání a spokojení učitelé a další pracovníci jsou to nejdůležitější pro naše děti,“ okomentoval výsledek jednání premiér Andrej Babiš.

Zástupci vlády a odborů se shodli, že je třeba dát učitelům jistotu dalšího platového růstu, kterou vláda slíbila i ve svém programovém prohlášení. Nepedagogičtí zaměstnanci ve školství zase patří mezi nejhůře placené profese ve státním sektoru. Proto se zástupci vlády rozhodli přistoupit na požadavek odborů na desetiprocentní navýšení namísto původně zvažovaného navýšení o šest procent.

Osobní ohodnocení učitelů. Ředitelé příplatky snižují, nebo vůbec nedávají

25. listopadu 2018 14:05

Na takzvané „osobko“ mnoho učitelů vůbec nedosáhne. V rozpočtech škol chybějí peníze a výplaty se tak kantorům krátí o další položku. Osobní ohodnocení slouží hlavně k tomu, aby je motivoval v jejich práci. Neexistuje ale nařízení, že by bonus měli pedagogové dostávat, i když práci odvádějí na jedničku.

Stovky učitelů nedávno dostaly nové platové výměry. A řada z nich se nestačila divit. Pokud měli nějaké osobní ohodnocení, velké části z nich se snížilo nebo nemají žádné.

„Letos v září mi byl snížen osobní příplatek ze 700 Kč na 350 Kč,“ říká vychovatelka ze školy na Moravě. Veškeré netarifní příplatky jsou v režii ředitele školy. Osobní příplatek mohou lidé ve školství dostat také až po letech, v řádu stovek korun. Osobní ohodnocení někde zvyšují ředitelé i o desetikoruny.

„Mně ohodnocení přidělili po třech letech práce v základní škole, a to 200 Kč. Pak mně byl zvýšen na 250 Kč, na začátku roku dokonce na 700 Kč. Letos v září mi ale příplatek opět snížili o polovinu,“ říká vychovatelka a dodává, že vysvětlením snížení peněz bylo zhodnocení pracovních výsledků.

Vychovatelka však nedostala žádné upozornění, že něco dělala špatně a ani si nemyslí, že by šlo o nějaké chyby. Nicméně připouští, že se mohlo například stát, že nevložíla ve stanoveném termínu měsíční plán na web, neměla dopsanou třídní knihu a další provozní nedostatky, které by si vedení školy pravděpodobně obhájilo.

Bez příplatku jsou stovky učitelů

Podobné zkušenosti popisuje i učitel z jedné velké střední školy v Brně. Nový platový výměr dostal na začátku listopadu stejně jako ostatní učitelé na škole a také byl nemile překvapen nižší částkou u ohodnocení.

„Osobní ohodnocení mi bylo sníženo z 1 200 korun na 800 korun, podle komentáře zástupců ředitelky bylo snížení u ostatních kolegů ještě razantnější, asi o 500 korun,“ popisuje kantor z velké střední odborné školy v Jihomoravském kraji. Nechce však prozradit své jméno ani název školy, protože vedení nerado vidí šíření těchto informací na veřejnost.

Rozdávat odměny není povinnost, ale vůle ředitele

Učitelský plat se skládá ze dvou základních složek: tarifní, na kterou kantoři dosáhnou ze zákona, a pak je složka nadtarifní, kam patří osobní ohodnocení či mimořádné odměny. Druhá je část je však čistě v rukách vedení školy. Řada ředitelů ale nemá na příplatky dostatečné množství peněz.

Ministerstvo školství chce prosadit výraznější zvýšení platů v následujících letech. Další peníze by se podle ministra školství Roberta Plagy měly na výplatnicích učitelů objevit už v příštích letech.

Pedagogická komora, výběr:

„U nás letos na jaře snížili osobní ohodnocení na nulu téměř všem, i mě.“

„U nás cela školka šla na úvazek 0,9.“

„Letos na jaře, myslím, že v dubnu, nám paní ředitelka sdělila, že musí z důvodu nedostatku financí ze státního rozpočtu odebrat osobní ohodnocení. V mém případě šlo o 1000 Kč.“

„Návrh postupného navyšování rozpočtu na platy ve školství, který schválila vláda, počítá od ledna příštího roku s patnácti procenty pro učitele a deseti procenty pro nepedagogické pracovníky. V roce 2021 by pak učitelé měl brát průměrně 46 tisíc korun a nepedagogové 22 700 korun.“

S novelou financování regionálního školství, která začne platit od ledna roku 2020, vznikne větší prostor pro takzvanou netarifní složku platu. Ta dnes činí zhruba osm procent. Věřím, že se toto číslo přiblíží dvaceti procentům,“ vyjmenoval ministr Plaga.

„Rád bych dával víc, ale nemáme na to“

Jakou sílu v motivaci učitele osobní ohodnocení má, si uvědomují i ředitelé škol. Jedním z nich je i pan Jaroslav Jirásko, ředitel Základní školy Lázně Bělohrad. Často ale podle svých slov nenachází v napjatém rozpočtu peníze, které by na osobní ohodnocení pedagogům mohl dát.

„Nejvíce mi chybí finance pro učitele, jednoznačně. Nemám na to zaplatit ty dobré členy sboru. Kantoři mají tarifní základ. Ve škole máme různé dobré učitele, někteří si slušně splní to, co mají v pracovní náplni, a nejsou ochotni dělat cokoliv navíc nebo na sobě profesně pracovat. Za nejlepší učitele považuji ty, kteří své práci věnují hodně času, pracují někdy až do večera, mají chuť se vzdělávat a vymýšlet nové věci. To je pak také znát na jejich profesním růstu,“ vysvětluje ředitel Jaroslav Jirásko.

Podle Jiráska může ale takovým svým učitelům a učitelkám maximálně poděkovat, koupit květinu a sem tam jim na odměnách dát jednorázově pět set korun. To ale nepovažuje za dostatečnou motivaci.

Řetězec dělení peněz od ministerstva po školy

Ministerstvo školství dává finance krajským úřadům, které pak prostředky rozdělují podle norem mezi jednotlivé školy na obě platové složky. Podle celorepublikových dat, která má ministerstvo školství k dispozici za rok 2017 za školy a školská zařízení, která odměňují platem, vyplatily školy na osobní příplatky kolem tří a půl procenta.

Kontroly inspektorů práce

Od počátku letošního roku obdržely orgány inspekce práce 1 959 podnětů poukazujících na možné porušování právních předpisů v oblasti odměňování (za celý rok 2017 se jednalo o 2 505 podnětů), z toho:

70 podnětů směřovalo vůči zaměstnavatelům v oblasti vzdělávání (v roce 2017 jich bylo 57).

V letošním roce bylo provedeno již 2 674 kontrol, zaměřených na oblast odměňování (v roce 2017 se jednalo o 3 386 kontrol), z toho:

bylo kontrolováno 102 zaměstnavatelů vyvíjejících svou činnost v oblasti vzdělávání (v roce 2017 se jednalo o 136 zaměstnavatelů).

To jsou zhruba dvě a půl miliardy korun, v průměru asi 950 korun měsíčně na pedagoga z celkového objemu finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu. Dalších zhruba sedm procent tvořil v roce 2017 objem finančních prostředků na odměny. To je v balíčku asi pět miliard korun, v průměru asi 1900 korun měsíčně na pedagoga.

Ani Státní úřad inspekce práce rozdávání osobních ohodnocení kontrolovat nemůže, protože nejsou nárokovou složkou platu jako například peníze za přímou pedagogickou činnost či specializační příplatky.

Inspektoráty ale pochopitelně podle mluvčího úřadu Richarda Kolibače provádějí kontroly zaměřené na odměňování a na rovné zacházení se zaměstnanci.

„Náš informační systém ale neshromažďuje informace o kontrolách, které by byly zaměřené přímo na (ne)přiznávání osobních příplatků u pedagogických pracovníků. Kontroly jsou zaměřené na dodržování všech právních ustanovení týkajících se odměňování, popřípadě ty prováděné na základě konkrétních podnětů, jsou primárně zaměřeny na skutečnosti, na které poukazuje podatel podnětu,“ říká Kolibač.

Kde není žalobce, není ani soudce

Většina učitelů se bojí ozvat, že nedostávají dostatek peněz, mají malé osobní ohodnocení nebo pracují přesčas a jejich snahu ředitel neocení.

„Já chci dostat aspoň prémie na konci roku. Je mi přes třicet, máme se ženou malé dítě, hypotéku a každý měsíc se s manželkou třeseme, jestli se v domácnosti něco nerozbije, poněvadž bychom opravu neměli z čeho zaplatit,“ uzavírá středoškolský pedagog z Jihomoravského kraje. Přiznává, že by se za sebe měli učitelé umět více postavit.

Zdroj: https://zpravy.idnes.cz/priplatky-ucitele-ministerstvo-skolstvi-osobni-ohodnoceni-penize-platy-1rk-/domaci.aspx?c=A181120_150408_domaci_brzy

Úkol: Kde a jak získáte finanční prostředky výplaty zaměstnanců ve školství a to včetně osobních ohodnocení?

Ministerstvo dopravy

Dopravní peklo na 12 let, resort dopravy plánuje 660 nových staveb

Ministerstvo dopravy plánuje do roku 2030 obrovské investice a výrazné zvýšení tempa výstavby nových silnic a železnic. Za budování a opravy infrastruktury chce v příštích dvanácti letech utratit 2,6 bilionu korun. Resort dopravy by tak spolykal dva roční rozpočty celé České republiky.

Ministerstvo dopravy své představy o potřebných stavbách zaneslo do Národního investičního plánu do roku 2030, který za všechny resorty zpracovává ministerstvo pro místní rozvoj. Výhledy na nejbližší roky přitom žádné takto razantní navyšování peněz na dopravní stavby neavizují.

Celkem se resort v uvedeném období chystá spustit výstavbu 660 staveb na silniční, železniční i vodní infrastruktuře. Uvedených více než dva a půl bilionu korun zahrnuje kromě investic do nových staveb i běžné výdaje na opravy a údržbu stávající sítě.

Po očištění od údržby a malých projektů, za které resort dopravy označuje stavby s konečnou cenou do 300 milionů korun, se celková částka sníží na 1,8 bilionu korun, uvedl na dopravní konferenci v Luhačovicích šéf strategie na ministerstvu dopravy Luděk Sosna.

Seznam plánovaných staveb přitom počítá jen s pracemi na dokončení dálniční sítě. Nejsou v něm zahrnuty investice na stavbu kanálu propojujícího Dunaj s Odrou a Labem, jehož výstavba je plánovaná až po roce 2030 a který by měl v nejdražší variantě přijít na zhruba 600 miliard.

Jen částečně jsou v návrhu zahrnuty plány na vybudování sítě vysokorychlostních železničních tratí. S fakturováním peněz na tyto tratě pro vlaky překračující dvousetkilometrovou rychlost se podle Sosny počítá až ve třech posledních letech, tedy od roku 2028.

Investice se musí zdvojnásobit

Nyní do výstavby a oprav komunikací putuje ročně necelých 90 miliard korun. Jen pro příští rok je rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury, kterým veškeré prostředky putující do dopravy protékají, navržen ve výši 86,3 miliardy. Téměř čtvrtinu této sumy navíc tvoří dotace z Evropské unie, které do budoucna nejsou vůbec jisté. Pokud by chtěl dopravní resort udržet tempo stanovené Národním investičním plánem, musel by každoroční výši příspěvku do fondu zvýšit na 217 miliard korun.

„Finanční zajištění na takto dlouhou dobu nyní neřešíme. Samozřejmě máme nějakou představu o tom, že bude možnost zapojit nové nástroje, jako je zapojení privátních peněz prostřednictvím projektu PPP, a předpokládáme, že bude nový dotační program zaměřený na dopravu,“ řekl MF DNES ředitel Státního fondu dopravní infrastruktury Zbyněk Hořelica. Dalšími potenciálními zdroji jsou pak ostatní evropské dotační programy, jako například program CEF, případně vydávání dluhopisů, pokud to schválí ministerstvo financí, dodal šéf fondu.

Získání peněz přitom není zdaleka jediným problémem, který by resort musel vyřešit, pokud by nyní chtěl skokově navýšit množství peněz plynoucích do dopravní výstavby. Podle Sosny by totiž už při navýšení ročního příspěvku na sto miliard korun chyběli státním investorským organizacím úředníci, kteří mají přípravu staveb na starosti.

V neposlední řadě by narazil i na nedostatek kapacit u stavebních firem, které mají potenciál ucházet se v Česku o velké zakázky.

Hrozba vysychajících dotací

Hlavní část evropských peněz plynoucí do české dopravní sítě z Operačního programu doprava II. bude vyčerpána do tří let. Menší projekty, zaměřené například na budování multimodálních překladišť nebo na zavádění inteligentních dopravních technologií, bude možné financovat ještě poté. Peníze určené pro velké silniční a železniční stavby nicméně budou podle Hořelici vyčerpány nejpozději v roce 2021. Ministerstvo dopravy proto v Evropské komisi lobbuje za pokračování samostatného dotačního programu, který by se zaměřoval výhradně na dopravní stavby. Zatím ale nemá vyhráno.

Po vyschnutí velké části evropských dotací spoléhá dopravní resort na zapojení soukromého kapitálu do výstavby veřejných dopravních projektů. Pilotním PPP programem je dokončení dálnice D4 do Písku, pro které stát nyní vybírá takzvaného koncesionáře. Ten dálnici za své peníze dostaví a následně ji bude 25 let provozovat, za což od státu bude pobírat předem stanovenou odměnu.

Zdroj: https://ekonomika.idnes.cz/doprava-ministerstvo-silnice-zeleznice-infrastruktura-vystavba-opravy-111/-eko-doprava.aspx?c=A181119_183222_eko-doprava_mato

Úkol: Souhlasíte s návrhem? Pokud ano, kde a jak získáte finanční prostředky na investice? Jsou masivní investice do dopravy pozitivním investičním nákladem, ze kterého v budoucnu bude ČR profitovat?

Které daňové příjmy je možno zvýšit, jejichž výnos jde ministerstvu dopravy.

Z čeho je financován státní fond dopravní infrastruktury?

Ministerstvo obrany

Zahraniční mise a vyšší obranné výdaje mají v expertním týmu Zemana podporu

18. listopadu 2018 16:18

Expertní tým prezidenta Miloše Zemana se shodl na podpoře zahraničních misí či na zvýšení výdajů na obranu na dvě procenta hrubého domácího produktu (HDP). Poradci se shodli i na podpoře českého zbrojního průmyslu a armádních aktivních záloh. Jednomyslná shoda rovněž panovala i v otázce podpory zbrojního průmyslu.

Vojenská přehlídka ke stému výročí vzniku Československa. (28. října 2018) Další 58 fotografií v galerii

Vojenská přehlídka ke stému výročí vzniku Československa. (28. října 2018) | foto: MAFRA

Poradní tým jednal od desáté hodiny dopolední. Schůze se zúčastnil i ministr obrany Lubomír Metnar za ANO. Informoval o tom na svém twitterovém účtu mluvčí prezidenta Jiří Ovčáček.

Poradci Zemana se scházejí zpravidla jednou měsíčně, naposledy rokovali 20. října o energetice.

Česká republika vydává na obranu zhruba 1,1 procenta HDP, po vstupu do NATO se zavázala k dvouprocentním výdajům. Alianci nyní slibuje, že dvou procent dosáhne v roce 2024.

Předchozí vládní koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL slíbila, že do roku 2020 bude ČR na obranu uvolňovat 1,4 procenta HDP, současná vláda chce tohoto cíle dosáhnout v roce 2021. Zeman opakovaně více peněz pro armádu podpořil.

Letos ministerstvo obrany hospodář s 58,9 miliardy korun. Peníze by v příštích letech měly putovat na modernizaci armády i nábor dalších vojáků. Podle odborníků má české vojsko vnitřní dluh asi 100 miliard korun.

Ministerstvo obrany plánuje nakoupit například nová pásová vozidla pěchoty za více než 50 miliard korun, víceúčelové vrtulníky za více než deset miliard nebo mobilní radary za 3,5 miliardy korun. Dodavatelé této techniky by měly být ze zahraničí, české zbrojní firmy se ale na nich chtějí podílet.

V uplynulých týdnech se v České republice mluvilo v souvislosti s tragickými útoky na české vojáky o budoucnosti zahraničních vojenských misí. Například bývalý ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (ČSSD) se vyslovil proti účasti v Afghánistánu. Další politici ho za jeho vyjádření kritizovali. Česká armáda má v současné době vojáky především právě v Afghánistánu, početné jednotky jsou také v Pobaltí, Iráku nebo v Mali.

Zdroj:

https://zpravy.idnes.cz/zeman-obrana-armada-expertni-tym-lany-d8f-domaci.aspx?c=A181118_154113_domaci_kuce

Úkol: Je nutné zvyšovat výdaje na obranu v poměru k HDP?

Co zahraniční mise, které jsou velmi drahé, je nutné, aby docházelo k jejich realizaci, zejména třeba tam, kde zájmy ČR nejsou nikterak velké (Mali)?

Kde najdete finance na navýšení výdajů na obranu?

Ministerstvo zdravotnictví

Pět problémů českého zdravotnictví

Kardiolog Josef Veselka.

autor: Libor Fojtík

Josef VeselkaJosef Veselka

9. 11. 2018 00:00

V českém zdravotnictví se některé problémy prezentují jako složité a obtížně řešitelné, jiné jako nevýznamné a o některých se nemluví vůbec. Je paradoxní, že ty aktuálně velké se z dlouhodobého pohledu jeví jako malé a naopak.

Problém první – personální krize. V posledním roce neprovozovalo kvůli nedostatku personálu některá svá lůžka asi čtyřicet procent nemocnic. To není těžká situace jen pro pacienty. Pro některá oddělení, kliniky nebo celé nemocnice to znamená, že nebudou schopny naplnit rozsah péče požadovaný pojišťovny a to povede k relativní redukci jejich finančních příjmů.

Chtělo by se říct: nic nového pod sluncem, jiná odvětví trpí nedostatkem pracovních sil rovněž. Jenže nedostatek lékařů je problémem dlouhodobým. Některé odhady ukazují, že každý šestý absolvent medicíny do českého zdravotnictví vůbec nenastoupí a asi tři tisíce českých lékařů pracuje v zahraničí.

Tento proces je obtížně zastavitelný, poněvadž část obyvatel, a to především těch mladých a mobilních, bude vždy odcházet za lepším.

Současná vláda reagovala tak, že zvýšila platby lékařským fakultám aspoň natolik, aby pokryly reálné náklady na výchovu mladé lékařské generace, a fakulty naopak slíbily, že začnou přijímat o patnáct procent více studentů.

Situace s nemocničními zdravotními sestrami je momentálně závažnější. Ty v posledních letech ukázaly, že nebudou tolerovat nízké mzdy a platy, a přesunuly se částečně na méně náročná místa v ambulantní sféře a částečně ze systému zcela odešly. Řešení krize ze strany státu bylo opožděné, nicméně přišlo a sestrám se přidalo.

V současnosti dokonce tolik, že plně erudované sestry s magisterským titulem budou mít za určitých okolností vyšší příjmy než mladí lékaři. Není to řešení spravedlivé, ale jsem přesvědčen o tom, že zabere. Vsadil bych i na to, že tento problém pomůže vyřešit příští ekonomická krize. Při té poslední se sestry ochotně stáhly pod křídla státu a vrátily se do nemocnic.

Nedostatek personálu je tedy sice akutní, avšak zřejmě relativně jednoduše řešitelný přidáním financí do systému. Mnohem složitější je to s problémy, o kterých se dnes skoro nediskutuje, ale ve skutečnosti jsou mnohem zásadnější a především velmi obtížně řešitelné.

Problém druhý – výuka mladých lékařů. Pregraduální program na lékařských fakultách se dlouhodobě téměř nemění a zatím se systémově nezabývá vedením ke kritickému myšlení či ke kariéře výzkumníka v medicíně či klinického lékaře, jenž se potřebuje vyznat v záplavě nových informací. Podstatně horší situace je však v postgraduálním systému vzdělávání, kde bude přibývat atestačních zkoušek (včetně certifikovaných kurzů), takže budoucí lékaři některých oborů nebudou končit se svým vzděláním ani ve třiceti letech, jako je tomu dosud, ale spíše před čtyřicítkou. Tento problém bude v příštích letech doutnat a naplno vybuchne koncem příští dekády, kdy ho současní absolventi lékařských fakult pocítí naplno. Bude těžké přesvědčovat někoho, kdo šest let studoval medicínu, aby skládal několik dalších, pro Česko specifických zkoušek. Možná se zdá, že to českou veřejnost nemusí vůbec zajímat. Avšak hrozba toho, že lékaři nebudou chtít absolvovat svůj postgraduální trénink v České republice, by mohla významně stoupnout a s tím i jejich odchod západním směrem.

Problém třetí – struktura lůžkové péče. Dominantním rysem moderního zdravotnictví je centralizace pacientů a specializace lékařů.

V tomto systému by menší nemocnice měly poskytovat pouze omezenou a nepříliš složitou péči, poněvadž s komplexností diagnostiky a léčby se současně zvětšuje rozdíl ve výsledcích mezi centry a malými nemocnicemi. Klíčové je, aby se informace o rozdílech v kvalitě péče dostaly do obecného povědomí a narušily tím představu, že místní nemocnice jsou efektivním řešením pro zdravotnický systém v jednadvacátém století. Naopak. Lokální nemocnice by měly nalézt novou roli, ve které se budou starat

o rostoucí počet budoucích seniorů. Veškeré složitější zákroky by se však měly odehrávat na specializovaných pracovištích, která podle současných odhadů mohou mít desetkrát, ale u některých komplexních výkonů třeba i vícekrát lepší výsledky.

V Česku je až půl milionu řidičů, kteří by měli za volantem nosit brýle a nevědí o tom. Změnit to má návrh na povinné vyšetření zraku

Řidiči, kteří špatně vidí, jsou vážným nebezpečím pro své okolí

autor: Shutterstock

Jakub Heller Radek Dragoun

21. 11. 2018 00:00

Sedmadvacetiletá Michaela nebyla na zdravotní prohlídce pět let. Až když nastoupila do nového zaměstnání, překvapila ji obvodní lékařka tím, že jí zakázala řídit bez brýlí. "Uvědomovala jsem si, že nevidím nejlépe, ale nikdy jsem si nemyslela, že je to až tak špatné," říká.

Podle průzkumu Autoklubu, Besipu a společnosti Zeiss však Michaela není žádnou výjimkou. Řidičů, kteří by bez brýlí vůbec neměli usednout za volant a nevědí o tom, je přibližně osm procent. A vzhledem k tomu, že je v Česku asi šest milionů řidičů, může tak být až půl milionu z nich kvůli špatnému zraku nebezpečím pro své okolí. Bojovat s tím se rozhodl poslanec Jan Birke (ČSSD), který již před časem navrhl povinnou prohlídku zraku při každé výměně řidičského průkazu – tedy jednou za deset let. Ve sněmovně ale narazil na odpor a návrh sám stáhl. Teď se však domluvil s ministrem dopravy Danem Ťokem, že jeho návrh bude součástí vládního návrhu novely silničního zákona, která má být předložena na přelomu roku.

"Cílem návrhu je to, aby řidiči vůbec věděli, jaký zrak mají. V tuhle chvíli asi půl milionu řidičů ani netuší, že korekci zraku potřebují. Chci, aby si uvědomili, že mají v ruce automobil, jehož nezvládnutí může mít fatální důsledky nejen pro ně, ale i pro další účastníky silničního provozu," říká Birke.

Úkol: Pokuste se zamyslet, kde by bylo možné získat finanční prostředky a případně jaké strukturální změny jsou nutné k reformám v oblasti personální.

Kde najdete peníze na kontrolu zraku? Je akceptovatelné, aby náklady na kontrolu nesli jednotliví řidiči? Je lepší ponechat stávající situaci při zohlednění nákladů na nehody, které takovíto řidiči zavíní?

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Stát má pod zemí zlato za 212 miliard korun, ale neumí ho zpracovat

23. listopadu 2018 5:05

V Česku je pod zemí vytěžitelných zhruba 236 tun zlata, což při dnešní ceně představuje 212 miliard korun. Znovuzahájení uranové těžby by zase umožnilo zásobovat v příštích šestnácti letech ze čtvrtiny obě české jaderné elektrárny. A pod Krušnými horami leží lithium za 260 miliard korun.

Vyplývá to ze zprávy státního podniku Diamo, kterou si nechala vypracovat vláda mimo jiné v reakci na loňskou aféru kolem lithia. Studie měla za úkol vyhodnotit zdroje a zásoby superstrategických surovin v Česku a zhodnotit jejich potřebu a význam pro hospodářství. Jde o seznam nerostů, které EU považuje za důležité z pohledu evropské ekonomiky. K tomu se Diamo zabývalo i dalšími, které jsou zase důležité specificky pro českou ekonomiku – lithium, tantal a titan.

Ze studie vyplývá, že v Česku je šest perspektivních nerostů pro budoucí těžbu, a to lithium, wolfram, grafit, fluorit, zlato a uran.

Diamo ještě nedávno těžilo uran a dnes se věnuje především likvidaci starých ekologických škod. Do roku 2020 mají vzniknout ještě podrobnější studie, které posoudí výdělečnost a také ekologické aspekty případné těžby.

Těžme uran, radí Diamo

Státní podnik prověřuje zásoby strategických surovin. Lithium má na programu příští rok.

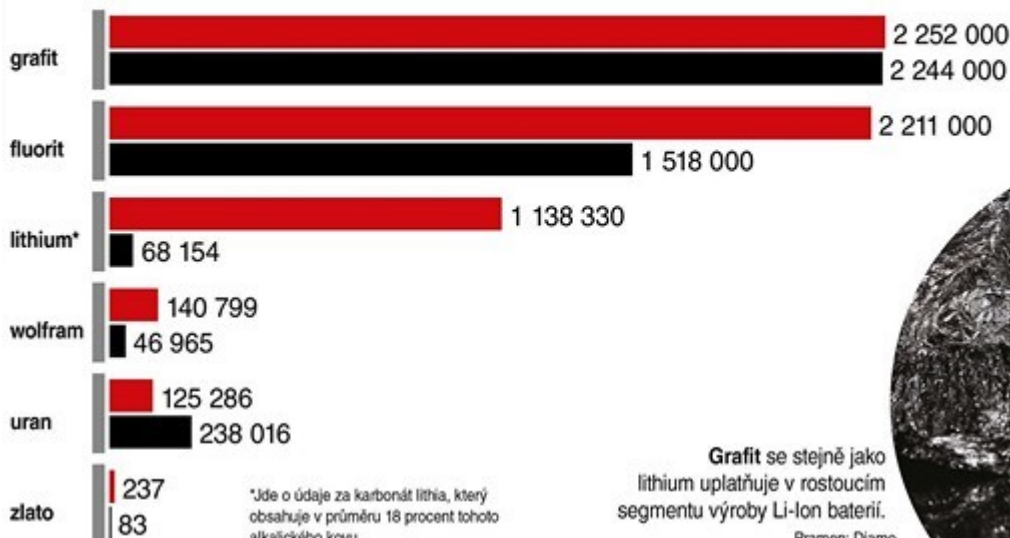
Dobývat by se v Česku mohly i jiné důležité nerosty, především uran, zlato a lithium. Podrobnější zprávu o tuzemských zásobách hojně diskutovaného lithia a o jejich významu pro hospodářství plánuje státní podnik Diamo podle harmonogramu předložit vládě v polovině příštího roku.

„Stát chce vědět, jak je na tom s lithiem. Budeme předkládat zprávu také o významu dalších kritických surovin pro české hospodářství – týká se to cínu, wolframu a kobaltu,“ říká Tomáš Rychtařík, ředitel Diama, které spadá pod ministerstvo průmyslu a obchodu.

Kolik má Česko pod zemí superstrategických surovin

(údaje v tunách)

■ ložisko s evidovanými zásobami surovin
■ neprověřené ložisko

V červenci odevzdalo Diamo do připomínkového řízení zprávu o jedné skupině kritických, tedy pro hospodářství důležitých surovin, které se nacházejí na našem území. Podle ní jsou v zemi potenciálně nadějná ložiska uranu a zlata.

„Komodity baryt, bismut, fosfor, hafnium, helium, skandium, tantal a vanad nemají pro české hospodářství strategický význam,“ píše se v závěru. Tyto suroviny v Česku sice jsou, ale jen v malém množství, a navíc jsou drobná ložiska hornin, které je obsahují, nerovnoměrně rozmístěna. Nejzajímavěji se jeví uran. Proto Diamo státu doporučuje rozhodnout o případném využití ložiska v Brzkově na Jihlavsku v co nejkratší době.

„V případě otevření ložiska a zahájení těžby od roku 2025 by při plánované průměrné roční produkci 180 tun uranu byla pokryta potřeba jaderných elektráren z 25 procent po dobu 16 let,“ uvádí zpráva. A navrhuje také zpracovat projekt do průzkumu na dnes již zavřeném ložisku Rožná, kde horníci Diama fárali ještě do konce roku 2016.

Co se týká zlata, v Česku je podle zprávy devět prověřených ložisek a šest neprozkoumaných míst, kde se zásoby zlata jen odhadují. Nejvýznamnější jsou Mokrosko, Vacíkov (obě u Příbrami) a Kašperské Hory, kde by mohlo ležet dohromady více než 200 tun zlata.

Má to jeden háček – zlato se z horniny dostává kyanidovým loužením, které je v Česku zakázané. I to se dá ale vyřešit. „Existuje možnost upravený zdroj zlata vozit do země, kde kyanizace není zakázaná, například do Belgie,“ říká Rychtařík.

Lithium a spol.

Diama zkoumá i další suroviny. Letos v březnu zpracovalo z podkladů od České geologické služby studii, která mapuje zdroje a zásoby dvanácti dalších kritických surovin. Jen u části z nich má ale těžba v Česku smysl.

„Některá z ložisek jsou využitelná buď v současnosti, nebo v blízké budoucnosti. To platí pro lithium, wolfram, grafit a fluorit. Nejblíže využití je lithium,“ uvádí zpráva.

Nejrychleji by se dalo těžit z odkaliště na Cínovci. Tam by se ani nemuselo pod zem. Na povrchu leží halda odpadní horniny po těžbě cínu, která obsahuje cinvaldit, surovinu, z níž se získává lithium. Práva na těžbu má nicméně soukromá firma Cínovecká deponie, spojená s miliardářem Karlem Janečkem a investiční společností RSJ.

Diama se v posledním roce dostalo výrazně do popředí zájmu právě v souvislosti s kauzou českého lithia. Vláda by si přála, aby se státní podnik výhledově podílel na jeho těžbě. Situace je ale složitější, práva na lithium získala soukromá firma.

Předvolební kauza

Rozepře kolem měkkého kovu používaného pro výrobu baterií a akumulátorů vypukly před loňskými parlamentními volbami. Tehdejší ministr průmyslu podepsal memorandum s australskou firmou European Metal Holdings (EMH), která měla od státu povolení na průzkumné vrty na Cínovci.

Průzkum v té době už pokročil tak daleko, že když EMH splní všechny zákonné podmínky, Českému báňskému úřadu nezbude než jí těžbu povolit. EMH se prostřednictvím své dceřiné společnosti Geomet začala o strategickou surovinu zajímat ještě v době, kdy nevypadala zdaleka tak atraktivně jako dnes.

Ukázalo se, že stát zaspal a nyní by rád prostřednictvím spolupráce s EMH do dobývání lithia sám naskočil. Firma zatím těžit nezačala, dává dohromady finance a propočítává rentabilitu těžby a zpracovává finální studii proveditelnosti.

Diama se dnes zabývá likvidací škod, které těžba uranu v minulosti způsobila, a při čištění horninového prostředí a důlních vod ještě nějaký uran získává. Jeho objem zhruba z pěti procent pokryje spotřebu českých jaderných elektráren. Vedle toho Diama dohlíží na likvidaci dalších starých ekologických zátěží.

Zdroj: https://ekonomika.idnes.cz/zlato-uran-lithium-suroviny-diamo-d5w-/ekonomika.aspx?c=A181121_440488_ekonomika_fih

Úkol: Kde a jak získat finanční prostředky na těžbu? Vyplatí se těžba některých strategických surovin?

Je vhodné, aby těžbu prováděl státní podnik, nebo je možné těžbu „prodat“ soukromému subjektu a to např. nějakou formou rozdělení výnosů z vytěženého? Je třeba zvážit také náklady na neúspěšnou, nebo málo úspěšnou těžbu. Zda se v některých případech nevyplatí přenechat rizika na soukromých subjektech?